

NAVODILO ZA IZPOLNJEVANJE OBRAZCA A-II O PODATKIH ZA DOLOČITEV PLAČILNE SPOSOBNOSTI INVALIDNE OSEBE, PRISPEVKA ZAVEZANCEV OZIROMA OPROSTITVE PLAČILA PRAVIC DRUŽINSKEGA POMOČNIKA

I. SPLOŠNO

Invalidna oseba in njeni zavezanci za preživljanje (v nadaljnjem besedilu: zavezanci) so dolžni občini, ki financira pravice družinskega pomočnika, redno za tekoči mesec povrniti sredstva oziroma del sredstev, ki jih občina namenja za pravice družinskega pomočnika. Invalidna oseba to zagotovi tako, da s pisno izjavo dovoli izplačevalcu dodatka za pomoč in postrežbo, da le-tega, vendar največ v višini zneska pravic družinskega pomočnika, izplačuje občini, ki je pristojna za financiranje pravic družinskega pomočnika po tem zakonu.

Pravice družinskega pomočnika se dodatno financirajo s sredstvi invalidne osebe do višine njene plačilne sposobnosti in s sredstvi v višini prispevka zavezancev. Plačilna sposobnost invalidne osebe in prispevek zavezancev se določita v skladu z Uredbo o merilih za določanje oprostitev pri plačilu socialno varstvenih storitev (Uradni list RS, št. št. 110/04 in 124/04) **na način, ki velja za določitev prispevka upravičenca in prispevka zavezanca k plačilu oziroma doplačilu storitve pomoči družini na domu**. Kadar sredstva, ki sta jih dolžna plačati/doplačati invalidna oseba oziroma zavezanec, ne zadostujejo za financiranje pravic družinskega pomočnika, razliko doplača občina.

Center za socialno delo v odločbi o priznanju pravice do izbire družinskega pomočnika odloči o prispevku invalidne osebe in zavezanca oziroma občine k plačilu sredstev oziroma dela sredstev, ki jih občina namenja za pravice družinskega pomočnika, za obdobje od dneva pridobitve pravice do izbire družinskega pomočnika, v primeru sprememb med izvajanjem te pravice pa s prvim dnem naslednjega meseca po dnevu nastanka sprememb.

Zavezanec, ki je hkrati družinski pomočnik, ni dolžan prispevati k plačilu pravic družinskega pomočnika.

Če je invalidna oseba lastnica nepremičnine, se ji, v odločbi o priznanju pravice do izbire družinskega pomočnika lahko prepove odtujiti in obremeniti nepremičnino, katere lastnica je, v korist občine, ki financira pravice družinskega pomočnika, na način in pod pogoji, kot je določeno v 100. c členu Zakona o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 3/07-uradno prečiščeno besedilo) v primeru uveljavljanja oprostitev plačila storitve pomoči družini na domu.

Obrazec se izpolni v celoti, kar pomeni, da so izpolnjena vsa polja v obrazcu, razen tistih, ki jih izpolni center za socialno delo. Da je odgovorjeno na vsa vprašanja tako, da **obkrožite DA ali NE oziroma vpišete podatek v za to predviden prostor ali obkrožite ustrezní podatek, kadar tako navajajo posebna opozorila v obrazcu.**

V primeru lažnega prikazovanja in zamolčanja podatkov, invalidna oseba oziroma zavezanec **materialno in kazensko odgovarja** in mora povrniti plačniku vse stroške skupaj z zamudnimi obrestmi, ki so nastali v zvezi s priznanjem oprostitev.

Center za socialno delo, ki je pristojen za odločanje o pravici do izbire družinskega pomočnika je tudi pristojen za odločanje o plačilni sposobnosti invalidne osebe in prispevku zavezanca oziroma oprostitvi plačila/do-plačila pravic družinskega pomočnika tako za invalidno osebo kot tudi za morebitne zavezanca.

PODATKE VPISUJTE S TISKANIMI ČRKAMI.

Posamezni izrazi uporabljeni v tem navodilu imajo naslednji pomen:

1. Invalidna oseba:

Pravico do izbire družinskega pomočnika ima invalidna oseba:

- za katero je pred uveljavljanjem pravice do družinskega pomočnika skrbel eden od staršev, ki je po predpisih o starševskem varstvu prejemal delno plačilo za izgubljeni dohodek,
- ki je invalid po Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb (Uradni list RSR, št. 41/83, v nadaljnjem besedilu ZDVDTP) in potrebuje pomoč za opravljanje vseh osnovnih življenjskih potreb, ali
- za katero **pristojna invalidska komisija** za priznanje pravice do družinskega pomočnika ugotovi, da gre za osebo s težko motnjo v duševnem razvoju, ki potrebuje pomoč pri opravljanju vseh osnovnih življenjskih potreb, ali težko gibalno ovirano osebo, ki potrebuje pomoč pri opravljanju vseh osnovnih življenjskih potreb.

Skladno z določbo tretje alineje drugega odstavka 18.a člena Zakona o socialnem varstvu invalidna oseba v primeru izbire družinskega pomočnika, če ima pravico do dodatka za tujo nego in pomoč oziroma dodatka za pomoč in postrežbo, ki ga prejema po drugih predpisih, obdrži pravico do tega dodatka, vlogi za pridobitev pravice do izbire družinskega pomočnika pa priloži pisno izjavo, da izplačevalec dodatek, do katerega je upravičena in največ v višini zneska pravic družinskega pomočnika, v času, ko ji pomoč nudi družinski pomočnik, izplačuje občini, ki je pristojna za financiranje pravice družinskega pomočnika po zakonu.

2. Zavezanec

Zavezanec je fizična oseba, ki ni družinski član, če jo z invalidno osebo veže preživninska obveznost po Zakonu o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (to so npr. po 124. členu navedenega zakona: polnoletni otroci, ki so dolžni preživljati svoje starše, če so ti nesposobni za delo in nimajo dovolj sredstev za preživetje), in druga pravna (npr. društvo) ali fizična oseba, ki jo k plačilu ali doplačilu pravic družinskega pomočnika zavezuje izvršljiv pravni naslov ali pravni posel (npr. pogodba o dosmrtnem preživljanju itd.).

Zavezanec, ki je hkrati družinski pomočnik, ni dolžan prispevati k plačilu pravic družinskega pomočnika.

3. Družinski člani

Družinski člani so:

- zakonec oziroma zunajzakonski partner invalidne osebe/zavezanca,
- otroci invalidne osebe/zavezanca, dokler jih je ta dolžan preživljati – do 18. leta starosti oziroma do zaključka šolanja (z določenimi omejitvami) oziroma dokler je podaljšana roditeljska pravica,

- pastorki invalidne osebe/zavezanca oziroma zakonca/zunajzakonskega partnerja,
- mladoletni vnuki, nečaki in bratje oziroma sestre invalidne osebe/zavezanca ali zakonca oziroma zunajzakonskega partnerja, ki so brez staršev,
- odrasla oseba, ki jo je na podlagi zakona ali drugega pravnega naslova dolžan preživljati kdo od članov družine, če nima lastnih dohodkov oziroma premoženja v višini minimalnega dohodka.

Družinski člani upravičenca se torej ne štejejo kot zavezanci.

II. POTEK IZPOLNJEVANJA OBRAZCA (obrazec A-II)

Obrazec A-II morajo poleg invalidne osebe podpisati tudi zakonec oziroma zunajzakonski partner invalidne osebe ter vsak zavezanec in njegov zakonec oziroma zunajzakonski partner.

Invalidna oseba izpolni obrazec A-II tako, da vpiše podatke v **PRVI DEL obrazca A-II** pod oznako **I, II, III, IV, V in VI**. Posebni del za **zavezanca**, to je **DRUGI DEL obrazca A-II** je potrebno izpolniti takrat, kadar poleg invalidne osebe obstaja en ali več drugih zavezancev za plačilo storitve (glej definicijo zavezanca). Vsak zavezanec izpolni svoj izvod DRUGEGA DELA obrazca A-II in sicer tako, da vpiše podatke pod oznako **A, B, C, D in E**. **Če teh podatkov zavezanec centru za socialno delo ne bo posredoval s tem obrazcem ali pa kako drugače centru za socialno delo posredoval podatkov, ki jih le-ta ne more pridobiti sam, vam center za socialno delo oprostite ne bo mogel izračunati, zato zavezanec (do)plačila storitve ne bo oproščen.**

Podatke pod oznako **A, B, C, D in E** lahko vpiše tudi upravičenec, če te podatke ima, zavezanec in zakonec oziroma zunajzakonski partner zavezanca pa jih s svojim podpisom potrdita.

V primeru lažnega prikazovanja in zamolčanja podatkov invalidna oseba oziroma zavezanec **materialno in kazensko odgovarja** in mora povrniti plačniku storitve vse stroške skupaj z zamudnimi obrestmi, ki so nastali v zvezi s priznanjem oprostite.

PODATKI O INVALIDNI OSEBI – PRVI DEL obrazca A-II z oznako I, II, III, IV, V in VI.

Vpišite vse zahtevane podatke oziroma obkrožite DA ali NE, ali obkrožite ustrezni podatek, kadar tako navajajo posebna opozorila v obrazcu.

Če imate pravico do preživljanja, obkrožite DA, glede na posamezna vprašanja pa vpišite še ime in priimek osebe, s katero ste sklenili dogovor ali sporazum oziroma navedite sodbo sodišča, kot višino pa navedite višino zneska **in valuto** dogovorjenega načina preživljanja oziroma določene preživnine. **Pravico do preživljanja imate lahko:**

- na podlagi dogovora o preživnini, sporazuma o preživnini, ki ste ga sklenili pred notarjem, ali sodbe sodišča o preživnini,
- na primer na podlagi: sodbe o razvezi, pogodbe o dosmrtnem preživljanju, pogodbe na podlagi katere vam je zavezanec dolžan plačevati stroške oskrbe ali institucionalnega varstva,

- ker vam kdo zagotavlja preživljanje na drug način,
- ker vas je kdo od zavezancev vzel k sebi v preživljanje.

Pojasnilo pojma »preživljanje na drug način«:

Skladno z določbami šestega odstavka 18.člena Uredbe, v primeru, ko se preživninska obveznost v skladu s predpisi o zakonski zvezi in družinskih razmerjih izvaja **s preživljanjem na drug način**, se **višina prispevka zavezanca zmanjša** za višino vrednosti takega preživljanja, **če o načinu takega preživljanja in njegovi vrednosti zavezanec z upravičencem sklene dogovor pred centrom za socialno delo** (dogovor o preživljanju na drug način). Tak način določitve prispevka zavezanca ne vpliva na prispevke drugih zavezancev. Razliko, za katero se je na tak način zmanjšala višina prispevka zavezanca, v takem primeru plača plačnik (občina-plačnica).

Pojasnilo pojma »vzeti k sebi v preživljanje«:

Skladno z določbami drugega in tretjega odstavka 28. člena Uredbe v povezavi z Zakonom o socialnem varstvu, je v primeru plačila pravice do družinskega pomočnika, v **celoti oproščen zavezanec, ki invalidno osebo vzame k sebi v preživljanje, dokler ima upravičenca pri sebi v preživljanju**. Določitev oprostitev iz tega razloga ne vpliva na prispevke drugih zavezancev. To pomeni, da obveznost tega zavezanca prevzame občina-plačnica. **Šteje se**, da ima zavezanec invalidno osebo pri sebi v preživljanju, če ima invalidna oseba **prijavljeno stalno prebivališče na naslovu zavezanca in tam tudi dejansko živi ter ima nižji dohodek kot zavezanec**.

Obkrožite DA, če ste **lastnik/solastnik nepremičnine** in v okence **»Podatki o nepremičnini«** vpišite podatke o vrsti zemljišča, parcelni številki in številki katastrskega vložka (izpisek iz zemljiške knjige).

Pod **številko II.** vpišite podatke o svojem zakoncu oziroma zunajzakonskem partnerju (ime in priimek, EMŠO, državljanstvo, naslov prebivališča). Pod **»Naslov prebivališča«** vpišite naslov stalnega prebivališča vašega zakonca oziroma zunajzakonskega partnerja, če tega nima, pa naslov začasnega prebivališča.

V okencu **»Podatki o nepremičnini«** je potrebno vnesti podatke o vrsti zemljišča, parcelni številki in številki katastrskega vložka (izpisek iz zemljiške knjige) le v primeru, če je vaš zakonec oziroma zunajzakonski partner tudi sam upravičen do socialno varstvene storitve.

Pod **številko III.** vpišite podatke o svojih drugih družinskih članih.

Pod **številko IV.** v tabeli **»Podatki o zavezancih«** vpišite zahtevane podatke ter naslov stalnega prebivališča, če tega zavezanec nima, pa naslov začasnega prebivališča oziroma naslov, na katerem je dosegljiv, in razmerje, ki ga ima zavezanec do vas:

- sin/hči,
- drug sorodnik (zet/snaha, svak/svakinja),
- ni sorodnik,
- pravna oseba (npr. društvo).

Pod številko V. upoštevajte posebna navodila, ki so navedena v navedeni oznaki, hkrati pa upoštevajte splošna navodila za vpis podatkov o materialnem stanju iz IV. poglavja tega navodila.

Pod številko VI. vpišite podatke o materialnem stanju svojega zakonca oziroma zunajzakonskega partnerja.

Sledi izjava, ki jo pazljivo preberite! Izjavo mora poleg vas kot invalidne osebe podpisati tudi vaš zakonec oziroma zunajzakonski partner.

S podpisom zahteve potrjujeta točnost podatkov, ki ste jih navedli v zahtevi, in tudi samo izjavo.

PODATKI O ZAVEZANCU - DRUGI DEL obrazca A-II z oznako A, B, C, D in E (namenjen za vpis podatkov o zavezancu, njegovem zakoncu oziroma zunajzakonskem partnerju in drugih družinskih članih)

Podatke vpisuje invalidna oseba ali zavezanec (glej začetek navodila za izpolnjevanje obrazca A-II).

Kot zavezanec se najpogosteje pojavljajo otroci, ki so po 124. členu zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih dolžni preživljati svoje starše, imenujemo jih fizična oseba. Redko pa dolžnost preživljanja invalidne osebe prevzame društvo ali druga organizacija, ki jo imenujemo pravna oseba.

Za vsakega zavezanca posebej je potrebno izpolniti svoj izvod DRUGEGA DELA obrazca A-II in ga vložiti.

Pri izpolnjevanju tistega dela podatkov, ki se nanašajo na **fizično osebo** (pod A1) se vprašanje »**Ali ste pridobili lastninsko pravico na nepremičnini invalidne osebe?**« nanaša na primer, če je zavezanec na podlagi pravnega posla pridobil lastninsko pravico na nepremičnini upravičenca in se zavezal nuditi invalidni osebi popolno oskrbo na domu ali plačevati oskrbo v institucionalnem varstvu (npr. pogodba o dosmrtnem preživljanju, pogodba o razdelitvi in izročitvi premoženja).

V okence »**Podatki o nepremičnini**« je potrebno vnesti podatke o vrsti zemljišča, parcelni številki in številki katastrskega vložka (izpisek iz zemljiške knjige).

Podatki o **pravni osebi** se vpišejo pod A2.

Za vpis ostalih podatkov smiselno upoštevajte navodila, ki veljajo za invalidno osebo.

Izjavo pazljivo preberite! Izjavo mora poleg zavezanca podpisati tudi njegov zakonec oziroma zunajzakonski partner.

S podpisom zahteve potrjujeta točnost podatkov, ki so navedeni v zahtevi, in tudi samo izjavo.

III. SPLOŠNA NAVODILA ZA PODATKE O MATERIALNEM STANJU

(invalidne osebe, zakonca oziroma zunajzakonskega partnerja invalidne osebe, zavezanca in zakonca oziroma zunajzakonskega partnerja zavezanca)

Dohodki in prejemki, ki so izvzeti po 27.členu Zakona o socialnem varstvu ali po drugih predpisih:

- dodatek za pomoč in postrežbo, ki ga prejimate, če sami potrebujete tako pomoč,
- regres za letni dopust,
- odpravnine,
- jubilejne nagrade,
- dodatek za rekreacijo,
- enkratni dohodki iz naslova zaposlitve, kot so božičnice, 13. plača ipd.,
- otroški dodatek,
- dodatek za nego otroka,
- pomoč za opremo novorojenca,
- stroški za prevoz na delo in prehrano med delom,
- štipendije in drugi prejemki, ki so namenjeni ali omogočajo usposabljanje ali izobraževanje,
- sredstva, namenjena odpravi posledic elementarne nesreče,
- doživljenjska mesečna renta žrtev vojnega nasilja po Zakonu o žrtvah vojnega nasilja,
- prejemki rejnice za materialne stroške, namenjene za oskrbo rejenca.
- denarna socialna pomoč po Zakonu o socialnem varstvu in po predpisih samoupravnih lokalnih skupnosti.

Dodatna pojasnila za podatke pod šifro:

- 110 -V primeru prejete plače oz. drugih prejemkov iz dela vpišite naziv in naslov delodajalca.
- 122 -Sem spadajo **drugi prejemki po Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju**, in sicer nadomestilo za invalidnost, invalidnina, varstveni dodatek, odpravnina, oskrbnina.
- 160 -**Nadomestilo za invalidnost po ZDVRTPO** pomeni nadomestilo po Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb.
- 170 - **Prejemki po »vojnih« zakonih** so določeni prejemki:
 - po Zakonu o vojnih invalidih naslednji prejemki: invalidnina, dodatek za posebno invalidnost, oskrbnina, invalidski dodatek, družinska invalidnina, družinski dodatek,
 - po Zakonu o vojnih veteranih naslednji prejemek: veteranski dodatek,
 - po Zakonu o posebnih pravicah žrtev v vojni za Slovenijo 1991 naslednji prejemek: doživljenjska mesečna renta.
- 180 - **Preživnina** - če je bila preživnina oz. nadomestilo preživnine dejansko prejeto.
- 192 -**Posredno ugotovljeni dohodki in prejemki** so na primer plačila za življenjsko zavarovanje, vendar le v primeru, ko nimate nobenih dohodkov za preživetje.
- _50 - Drugo (bolniška izplačana pri drugih izplačevalcih, delno plačilo za izgubljen dohodek družinskemu pomočniku po Zakonu o socialnem varstvu ...)
- 470 - **Drugo** – vpišite drug občasen dohodek kot npr. letni prejemek po Zakonu o vojnih veteranih, vojna odškodnina po Zakonu o žrtvah vojnega nasilja ipd.

Odhodki – preživnina, ki ste jo plačali v zadnjih treh mesecih, vendar največ v višini izvršljivega pravnega naslova (upoštevajoč revalorizacijo), na podlagi katerega jo plačujete.